

17. februar 2020

EM 2020/40

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse, som afdækker mulighederne for en genåbning af Illorsuit og Nuugaatsiaq. Undersøgelsen skal herunder, men ikke udelukkende, forholde sig til etableringen af et monitorerings- og varslingssystem, som en måde at sikre en genåbning af Illorsuit og Nuugaatsiaq på. Undersøgelsen skal tage udgangspunkt i resultaterne fra de igangværende screeningsundersøgelser, som GEUS foretager, når disse forelægger.

(Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Tsunamikatastrofen i Karrat fjorden, som berørte os alle er til stadighed i vore tanker. De bekymringer og følelsesmæssige reaktioner som katastrofen førte med sig, har påvirket os stærkt, og det har været svært at sætte ord på alle disse følelser det førte med sig.

På et splitsekund ændrede naturen det faktum, at beboerne i Nuugaatsiaq og Illorsuit i mange år havde levet i et tæt sammenhold, men i det næste øjeblik havde mistet alt dette. Det berørte os alle, og tiden er inde til, at Naalakkersuisut må påbegynde arbejdet for at genåbne disse bygger.

Der er god grund til at påbegynde dette arbejde.

I takt med genhusningen af de som blev berørt af tsunamien, og i takt med undersøgelserne af risikoen for yderligere fjeldskred samt planlægningen af beredskabet, ville det for Naalakkersuisut være et stort skridt, om de fremlagde en undersøgelse, som afdækkede mulighederne for en genåbning af Nuugaatsiaq og Illorsuit.

Som svar på §37 spørgsmål nr. 269 ang. undersøgelser af risiko for yderligere fjeldskred samt varsling, står der følgende i svaret¹:

”Screeningsundersøgelsen viste, at der fortsat er meget høj risiko for alvorlige fjeldskred i Karrat Fjord. Det vurderes, at der er tre kritiske lokaliteter i området. Screeningsundersøgelsen pegede desuden på, at der er 15 kritiske lokaliteter (fjeldområder) andre steder i landet med høj eller mulig høj risiko for alvorlige fjeldskred. Disse fjelde skal derfor undersøges nærmere henover de næste 3 år.

---

¹ https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/269_2019_Nuugaatsiaq_og_Illorsuit_AQQS_svar.pdf

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Status er, at undersøgelserne af de kritiske lokaliteter er igangsat. GEUS, som udfører undersøgelserne, har oplyst, at de ikke forventer, at der foreligger konkluderende resultater før efter feltsæsonen 2021.”

Beboerne fra Nuugaatsiaq og Illorsuit ønsker at vende tilbage til deres bygder, og vil gerne have indgående oplysninger om planerne for dette. Dette har de fremlagt i Nuuk overfor de partier som havde mulighed for at deltage, og til dels går ønsket ud på, at man reelt skal arbejde på genåbningen af Illorsuit.

Disse berørte familiers ønske om at vende tilbage er fuldt ud forståeligt. Deres levevilkår er blevet forringede, specielt i forhold til deres erhvervsmuligheder, og dette kan ikke undgå at have indflydelse på deres formåen med at betale deres regninger og dermed for deres levestandard.

Familierne splittedes ad ved evakueringen, og flere har oplevet udfordringer ved indhandling af deres fangst som hindrede en selvforsørgelse, ift. at beboerne i Illorsuit jo før havde gode muligheder for at indhandle. At man efter katastrofen fik forværrede og hårdere vilkår kan de berørte bevidne, og de ønsker at komme tilbage til et liv med bedre erhvervsmuligheder og et trygt hjem, og de ønsker at der lægges en plan for dette.

Naalakkersuisut og Inatsisartut må samarbejde omkring en genåbning af Nuugaatsiaq og Illorsuit.

Det bliver et stort arbejde, og det er ikke realistisk at genåbne disse bygder uden en forudgående grundig undersøgelse. Hvis der skal laves en beredskabsplan ift. risikoen for store fjeldskred og tsunamier, bør dette ske i et tæt samarbejde med beboerne fra Nuugaatsiaq og Illorsuit, og undersøgelsen af en mulig genåbning skal nøje gennemgås sammen med dem.

Genåbningen må realiseres, så disse vore kære medborgere som er blevet ramt af katastrofen kan genskabe et sikkert liv i deres bygd. Der må skabes det bedste og et mere sikkert fundament for, at disse mennesker kan genfinde deres vante liv i deres bygd.

Derfor fremsætter jeg dette forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse af genåbningen af Illorsuit og Nuugaatsiaq, når GEUS har færdiggjort deres screeningsundersøgelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Det anslås at undersøgelsen vil svare til ca. et akademisk årsværk af cirka 500.000 kr. Det kan ikke afvises, at der vil være behov for indhentning af ekstern information.

Økonomiske og administrative konsekvenser for private erhvervsliv:

Ingen.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:
Ingen.